

Závěrečná zpráva

Zkoušení způsobilosti v lékařské mikrobiologii
(Externí hodnocení kvality)

PT#M/3-1/2012 (č.732)

Sérologie *Streptococcus pyogenes*
Latexaglutinační metody
(turbidimetrie, nefelometrie)

Praha, duben 2012

Obsah

1. Souhrnné informace o přípravě a hodnocení PT (Proficiency Testing)	3
2. Příprava vzorku	4
3. Hodnocení	4
4. Výsledky zúčastněných laboratoří	5-7
5. Příloha – výsledkový protokol jednotlivé laboratoře	

Program zkoušení způsobilosti PT#M/3-1/2012 byl zaměřen na sérologii *Streptococcus pyogenes*. Návrh a realizace PT#M/3-1/2012 byly prováděny podle standardního operačního postupu SOP M/3 na pracovišti Expertní skupiny pro zkoušení způsobilosti (ESPT) Státního zdravotního ústavu (SZÚ). Toto pracoviště je akreditováno Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. jako organizátor programů způsobilosti č. 7001.

S veškerými informacemi dodanými účastníky je zacházeno jako s důvěrnými a nejsou bez souhlasu účastníka poskytovány třetím stranám.

Nedílnou součástí závěrečné zprávy je výsledkový protokol jednotlivé laboratoře.

Koordinátor:

MUDr. Jana Kozáková
Tel: 267 082 211

Zprávu vypracoval:

MUDr. Jana Kozáková, NRL pro streptokoky a enterokoky, SZÚ Praha

Zprávu schválil: MUDr. Jana Kozáková

Dne: 8. 4. 2012

Pracoviště 2 ESPT (AP CEM - Akreditační pracoviště Centra epidemiologie amikrobiologie):

www.szu.cz/espt

email: apcem@szu.cz

1. Souhrnné informace o přípravě a hodnocení PT# M/3-1/732

Identifikace kola/cyklu:	PT#M/3-1/2012 EHK 732
Název:	Sérologie <i>Streptococcus pyogenes</i> – latexová metoda
Poskytovatel:	SZÚ – Centrum epidemiologie a mikrobiologie - ESPT AP CEM- Akreditační prac. pro zajišťování EHK v lék. mikrobiologii Šrobárova 48, Praha 10, 100 42
Vedoucí ESPT	Ing. Věra Vrbíková
Koordinátor:	MUDr. Jana Kozáková
Charakteristika materiálu:	4 vzorky po cca 250 μ l obsahující lidské sérum + standart o známém titru
Podstata a účel EHK:	Stanovení titru protilátky ASO
Kritéria pro účast na PT:	Vyšetření titru ASO protilátky požadovanou metodou
Způsob přípravy:	Vzorky byly připraveny z poolovaného lidského séra a vyšetřeny na přítomnost ASO protilátky.
Množství připravovaného test. materiálu:	Pro cca 80 laboratoří
Označení vzorkovnic:	ESPT SZÚ PT # M/3-1/2012 - EHK 732 Sérologie <i>Streptococcus pyogenes</i>
Zabezpečení kvality vzorku:	Příprava podle standardních metod na akreditovaném pracovišti. Kontrolní testování vzorků dle SOP M/3
Návaznost metody:	Klinický materiál
Termín testu homogenity a stability:	Během přípravy vzorků
Termín distribuce:	7.2.2012
Podmínky distribuce a uchování vzorků:	Distribuce v předepsaném obalu. Uchování vzorků v lednici při 2-8°C
Možné zdroje chyb:	Nedodržení správné laboratorní praxe
Počet účastníků:	71 laboratoří
Způsob distribuce:	Výchozí materiál spadá dle klasifikace IATA týkajících se nebezpečného zboží do kategorie Infekční materiál 6.2 kategorie B . Infekční látky zařazené v kategorii B jsou pro přepravu označeny UN kódem - UN3373 Biologická látka, kategorie B. Přeprava vzorků je zajišťována přepravcem se službou přeprava biologického materiálu. Přílohy: formulář pro zápis výsledků a pokyny účastníkům
Předání výsledků:	Písemně do 28.3.2012 na předepsaných formulářích
Způsob vyhodnocení výsledků:	Výsledky regionálních laboratoří jsou porovnávány s výsledky NRL/STR a hodnoceny dle kautel daných dlouhodobými zkušenostmi s realizací EHK Max.počet bodů: 8 Počet bodů nutný pro splnění požadavků EHK: 6-8 2 body: titr ASO NRL/STR: +/- 10% rozdíl titru 1 bod: titr ASO NRL/STR: +/- 20% rozdíl titru 0 bodů: titr ASO NRL/STR: odlišný od výše uvedených rozdílů titru
Určení maximální odchylky:	80 - 100% z maximálně možného počtu bodů
Určení přijaté vztažené hodnoty:	Výsledky NRL pro streptokoky a enterokoky
Termín rozeslání zprávy účastníkům:	duben 2012

2. Příprava vzorků

Vzorky byly připraveny na pracovišti NRL pro streptokoky a enterokoky.

Výchozím materiálem pro přípravu vzorků jsou séra pacientů o vyšším titru ASO protilátky, zasílané do NRL ke zjištění nebo upřesnění titru této protilátky.

Výchozí materiál je dlouhodobě uskladněn v lednici při teplotě 2-8°C nebo zamražen při -20°C až -30°C.

Séra (rozmražená, chlazená) jsou poolována pro získání vzorků námi definovaného titru ASO protilátky. Séra se filtrují přes membránový (bakteriální) filtr o velikosti pórů 0,22 μ . Tímto způsobem připravené vzorky jsou uchovávány po přidání azidu sodného do výsledné koncentrace 0,1% a uloženy v uzavřených nádobkách. Jsou do rozplnění do zkumavek určených pro distribuci uchovány v lednici při teplotě 2-8°C. Každý vzorek je označen datem přípravy a hodnotou stanoveného a opakovaně revidovaného titru protilátky dle SOP-NRL/STR-01 před finálním rozplněním vzorků pro transport je ověřen již dříve stanovený titr ASO protilátky v celém objemu výchozího materiálu dle SOP-NRL/STR-01

Pro zabezpečení stability je ke vzorkům přidáván azid sodný do výsledné koncentrace 0,1 %.

V době předpokládaného testování vzorků v regionálních laboratořích je u 3% připravených sér ověřena hodnota protilátky ASO v NRL/STR. Tím je testována homogenita vzorku.

Séra jsou rozplněna po min. 250-300 μ l do transportních plastových zkumavek s uzávěrem. Vzorky jsou označeny pořadovými čísly 1-4 a předány AP CEM (koordináční pracoviště pro zajišťování EHK v lékařské mikrobiologii). V případě zaslání standardu je vždy na příslušné zkumavce označen i titr ASO. Připraven je vždy nadbytek vzorků pro případné potřeby jejich opakovaného zaslání do regionální laboratoři.

Přeprava vzorků je zajišťována přepravcem se službou přeprava biologického materiálu.

3. Hodnocení

Výsledky regionálních laboratoří uvedené na průvodním listu jsou porovnány s výsledky NRL/STR a hodnoceny (bodovány) dle následujících kautel daných dlouhodobými zkušenostmi s realizací EHK:

Maximální počet bodů = 8

Počet bodů nutný pro splnění požadavků EHK = 6-8

2 body - titr ASO NRL/STR: +/-10% rozdíl titru

1 bod - titr ASO NRL/STR: +/-20% rozdíl titru

0 bodů – titr ASO NRL/STR: odlišný od výše uvedených rozdílů titrů

Průběžně jsou vzorky sér o definovaném titru ASO protilátky zjištěném v NRL/STR zasílány i mimo cyklus EHK do vytypovaných laboratoří (laboratoře vykazující v EHK dlouhodobě správné hodnoty ASO) - terčové laboratoře. Výsledky účastněných laboratoří jsou porovnávány.

Hodnocení EHK 732 – Latexaglutinační metody

7.2.2012 byly rozeslány vzorky 72 laboratořím. Ke dni 28.3.2012 obdrželo pracoviště AP CEM výsledky 71 laboratoří, jedna laboratoř protokol nevrátila ani po termínu.

Každé laboratoři byly zaslány čtyři zakódované vzorky sér a referenční sérum o známém titru ASO protilátky, který byl stanoven v NRL/STR akreditovanou, standardizovanou, fotometrickou metodou.

Referenční sérum dle NRL/STR: 450 μ l/ml.

Výsledky jsou uvedeny v tabulce:

	Kód laboratoře	Název soupravy	Body
1	2	Orion diagnostic	8
2	8	Orion diagnostic	8
3	13	Roche	8
4	18	Siemens	8
5	26	Beckman	8
6	31	Orion diagnostic	8
7	32	Orion diagnostic	8
8	51	Roche	8
9	53	Orion diagnostic	8
10	68	Siemens	8
11	88	Biosystems	6
12	92	Siemens	8
13	96	Dade	8
14	115	Orion diagnostic	8
15	117	Beckman	8
16	138	--	8
17	213	Abbott	8
18	214	Beckman	8
19	227	--	7
20	230	Beckman	8
21	231	Abbott	8
22	315	Roche	8
23	347	Abbott	8
24	383	Biovendor	8
25	390	Olympus	8
26	396	Biovendor	8
27	399	Siemens	8
28	407	Orion diagnostic	8
29	412	Roche	8
30	419	Roche	8
31	422	Roche	8
32	424	Roche	8
33	429	?	8
34	435	Biovendor	8
35	442	Roche?	8

36	459	Autom?	8
37	470	Beckman	8
38	551	Roche	8
39	564	Beckman	7
40	565	Beckman	8
41	566	Biosystems	8
42	569	Beckman	8
43	595	Orion diagnostic	8
44	598	Siemens	8
45	606	Beckman	8
46	609	Siemens	8
47	612	Roche	8
48	622	Biosystems	8
49	625	Roche	8
50	630	Biosystems	8
51	633	Beckman	8
52	637	Abbott	8
53	639	Roche	8
54	643	Roche	8
55	645	Beckman	8
56	660	Beckman	8
57	703	Dialab	7
58	716	Beckman	8
59	727	Biovendor	8
60	735	Beckman	8
61	738	Siemens	8
62	751	--	8
63	759	Beckman	8
64	761	Siemens	8
65	763	Beckman	8
66	766	Biosystems	8
67	767	Beckman	8
68	768	Orion diagnostic	8
69	775	Biovendor	8
70	787	Beckman	8
71	792	Beckman	8

Prosím laboratoře, které nevyplnily používanou soupravu, aby tento údaj doplnily!

(Laboratoře: 138,227,751)

Prosím laboratoře 429,442,459 o upřesnění výrobce soupravy.

Body	8	7	6	5-0
Počet lab.	67	3	1	0

Celkem laboratoří	71
Splnilo požadavky EHK	71
Nesplnilo požadavky EHK	0

Na žádost uvádím nejvyšší a nejnižší hodnoty výsledných titrů ASO zaslaných vzorků, určených jednotlivými soupravami. Využití souprav u regionálních laboratoří je velice různorodé. Uvádím jen soupravy s největším zastoupením v laboratořích.

Titry ASO získané v regionálních laboratořích různými soupravami:

souprava	vzorek A	vzorek B	Vzorek C	Vzorek D	standard	počet lab.
NRL	95j.	680j.	200j.	430j.	450j.	
Beckman	50-148	462-694	119-220	465-591	268-526	20
Roche	78-92	714-798	207-224	479-511	436-510	12
Orion diag.	50-176	610-619	140-293	407-427	380-457	9
Siemens	87-105	655-716	207-211	435-473	456-521	8

Titry ASO po přepočtu:

souprava	vzorek A	Vzorek B	vzorek C	vzorek D	standard	počet lab.
NRL	95j.	680j.	200j.	430j.	450j.	
Beckman	74-127	626-821	181-220	398-508	268-526	20
Roche	83-96	623-720	199-219	423-465	436-510	12
Orion diag.	53-173	619-720	165-285	387-450	380-457	9
Siemens	84-105	629-697	199-208	416-435	456-521	8

Za všechny Vaše připomínky k realizaci příštích EHK (telefonicky i písemně) budu moc ráda.

Pro příští sérii EHK ASO v roce 2013 NRL pro streptokoky a enterokoky neplánuje zasílat s kontrolními vzorky standart o známém titru ASO.

NRL/STR je ochotno zaslat standart o známém titru na požádání.

Přeji Vám úspěšný rok 2012.

MUDr. Jana Kozáková
 NRL pro streptokoky a enterokoky
 Tel: 267 082 211
 Fax: 267 311 454
 E mail: jkozakova @ szu.cz